

Standard Norge

Etiske retningslinjer

Innhold

1	Generelt	3
2	Hvem omfattes av de etiske retningslinjene	4
3	Etiske prinsipper	5
4	Forventet atferd	6
5	Oppfølging og ansvar	8
5.1	Forankring i ledelsen	8
5.2	Varsling	8
6	Konsekvenser ved brudd på retningslinjene	9
7	Referansedokumenter og utfyllende dokumenter	10

1 Generelt

Etikk er mer enn det som er nedfelt i lover og regler. "Etikk, eller morallære, handler om hva som er rett og hva som er galt, og setter normer og prinsipper for riktig handling" («Filosofi: en innføring», Vegard Martinsen 2005).

I Standard Norge har vi kontinuerlig fokus på etikk og diskuterer åpent etiske problemstillinger og dilemmaer.

Den tilliten og gjennomslagskraften Standard Norge har blant kunder og i samfunnet generelt, avhenger av at alle medarbeidere viser respekt for beslutninger som fattes, og atferd som er i samsvar med verdiene våre: troverdig, engasjerende, nyskapende og kundedrevet. På bakgrunn av verdiene skal vi utvikle en fellesskapskultur hvor alle jobber med forbedringer hver dag for å løse framtidens behov.

Standard Norges etiske retningslinjer beskriver:

- våre etiske prinsipper
- forventet atferd

Sammen med rutiner og regler, nedfelt i kvalitetssystemet og reglene for standardisering kan de etiske retningslinjene gi støtte

når man er usikker på hvordan oppgaver skal utføres og når beslutninger skal tas. Etiske refleksjoner knyttet til den pågående digitaliseringen er spesielt viktig. Ny teknologi kan både brukes til å ivareta gode etiske beslutninger, men også misbrukes. Vi har et etisk ansvar for å ta de best tilgjengelige løsningene i bruk på best mulig måte.

Etiske problemstillinger knyttet til innholdet i standarder er beskrevet i reglene for standardisering.

Ifølge den internasjonale standarden NS-EN ISO 26000 for samfunnsansvar er etisk atferd et av sju prinsipper for samfunnsansvar. En organisasjons atferd bør baseres på verdiene ærlighet, likeverd og integritet, står det i standarden. Standard Norge ønsker å følge NS-EN ISO 26000 og leve opp til disse verdiene.

Det kreves god dømmekraft for å avgjøre om en bestemt handling eller beslutning er etisk forsvarlig. Der det er tvil, kan veiledning søkes hos overordnede, leder HR, verneombud eller tillitsvalgt (jfr. rutine Varsling av kritikkverdige forhold i Personalhåndboken).

2 Hvem omfattes av de etiske retningslinjene

De etiske retningslinjene gjelder for organisasjonen og hver enkelt medarbeider, innleid personell, konsulenter, styret, sektorstyre, fagråd, komitédeltakere og øvrige personer som handler på vegne av Standard Norge eller er engasjert i å utføre oppgaver for Standard Norge.

Retningslinjer for arbeidet i Standard Norges komiteer er beskrevet i et eget styringsdokument «Regler for standardiseringsarbeid».

For alle som deltar i internasjonale fora, aktiviteter og prosjekter i regi av ISO og CEN, gjelder Code of Conduct (se henvisning under referansedokumenter).

Alle er forpliktet til å gjøre seg kjent med de etiske retningslinjene og ISO og CEN Code of Conduct og medvirke til at de blir fulgt.

3 Ethiske prinsipper

4 Forventet atferd

Tillit og respekt

Du skal vise respekt for alle individer og bidra til et godt arbeidsmiljø som kjennetegnes av tillit, respekt, mangfold og toleranse.

Takhøyde

I Standard Norge betyr stor takhøyde å

- ha åpenhet for forskjellige meninger
- tørre å gi ærlige tilbakemeldinger uten at det oppfattes som negativt
- gi konstruktiv kritikk, men med respekt for andres oppfatning
- gi tilbakemelding uten frykt for represalier

Alle har ansvar for takhøyden. Takhøyde er noe man skaper sammen.

Likeverd

Du skal avstå fra oppførsel som har negativ innvirkning på personer, arbeidsmiljøet eller Standard Norge. Dette omfatter blant annet enhver form for trakassering, mobbing og diskriminering basert på kjønn, seksuell legning, alder, etnisitet, religiøs overbevisning etc. Du skal også ha respekt for kulturelle forskjeller.

Internasjonale atferdsnormer

Du skal ha en verdig og høflig framtreten og ikke oppføre deg på

en måte som kan krenke lokale skikker eller lokal kultur. Du skal ikke oppføre deg på en måte som er i strid med norsk lov når du oppholder deg utenlands.

Rusmidler

Du skal ikke bruke eller oppmuntre andre til å bruke rusmidler på en måte som kan sette Standard Norge eller samarbeidspartnere i et uheldig lys. Ved alle Standard Norges arrangementer der det blir servert alkohol, skal det alltid tilbys et alkoholfritt alternativ.

Konfidensialitet

Du skal behandle sensitiv informasjon som berører virksomheten, samarbeidende virksomheter eller kollegaer, med aktsomhet, også når du ikke er pålagt taushetsplikt. Du skal ivareta personvernet når det gjelder medarbeidere, kollegaer, kunder, interessenter og øvrige relasjoner i tråd med Standard Norges personvernerklæring som er tilgjengelig nederst på forsiden av www.standard.no.

Standard Norges eiendom

Du skal beskytte Standard Norges eiendom og eiendeler mot tap, skade og misbruk. Informasjon som er produsert og lagret på Standard Norges IT-systemer, anses som Standard Norges eiendom, og opphavsretten til våre dokumenter skal respekteres.

Bærekraft

Du skal være bevisst de konsekvenser atferden din og beslutningene dine kan få for miljøet, samfunnet og Standard Norges økonomi. Bærekraftsvurderinger skal inkluderes i alle beslutninger (jfr. Standard Norges KS-system).

Spredning av informasjon

Du skal ikke bidra til å spre opplysninger som er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler, herunder spre rykter og/eller falske nyheter. Du skal aldri formidle sensitiv informasjon, insideinformasjon eller konfidensiell informasjon til uvedkommende. Du skal heller ikke holde tilbake informasjon som er nødvendig for å oppnå en fullstendig, rettferdig og komplett vurdering av en sak (ref. ISO policy for kommunikasjon). All mediakontakt skal koordineres av kommunikasjonsavdelingen.

Gaver

Du skal ikke ta imot gaver som kan ha innflytelse på beslutninger i Standard Norge, være varsom med å gi gaver til andre og holde deg innenfor beløpsgrensen for skattefrie gaver.

Foto: Nicolas Tourenco

5 Oppfølging og ansvar

5.1 Forankring i ledelsen

Administrerende direktør har det overordnede ansvaret for de etiske retningslinjene.

Ledelsen skal gjennom ord, handlinger og lederstil ta ansvar for at vi tilstreber en felles forståelse av hva som er etiske prinsipper og forventet atferd i Standard Norge.

Den enkelte leder har ansvar for å sikre at retningslinjene blir kjent innenfor sitt ansvarsområde og reagere ved brudd på retningslinjene.

5.2 Varsling

Du har alltid ansvar for og rett til å si ifra dersom du oppdager brudd på Standard Norges etiske retningslinjer.

Ifølge AMU-rutinen «Varsling av kritikkverdige forhold» som ligger i personalhåndboken, bør kritikkverdige forhold som utgangspunkt, dersom mulig, tas opp med nærmeste overordnede. Dersom forholdet knytter seg til denne lederen, eller andre forhold gjør det vanskelig å varsle til nærmeste overordnet, kan det

varsles til verneombud, tillitsvalgt, leder HR, eller leders nærmeste overordnede.

Dersom den ansatte ikke ønsker å ta opp forholdet internt, er det også anledning til å varsle til Standard Norges eksterne varslingsenhet hos Advokatfirmaet Nicolaisen & Co ANS.

Administrerende direktør har det endelige ansvaret for at interne varsler behandles og følges opp. Hvis varselet gjelder administrerende direktør skal styreleder og advokat for Standard Norge kontaktes for videre oppfølging.

Om intern varsling ikke er naturlig for det saken gjelder, eller varslingen ikke fører fram, kan det varsles eksternt f.eks. til Arbeids-tilsynet, politi eller annen myndighet. Eksterne relasjoner og andre som omfattes av våre etiske retningslinjer kan henvende seg til HR i Standard Norge (HR@standard.no) dersom de oppdager brudd på de etiske retningslinjene.

ISO og CEN har en egen veiledning for hvordan man går fram ved brudd på etiske retningslinjer; ISO Code of Conduct.

6 Konsekvenser ved brudd på retningslinjene

Brudd på disse retningslinjene, kan medføre disiplinære tiltak internt (jfr. bl.a. Standard Norges arbeidsreglement i Personalhåndboken).

Foto: Nicolas Tourenc

7 Referansedokumenter og utfyllende dokumenter

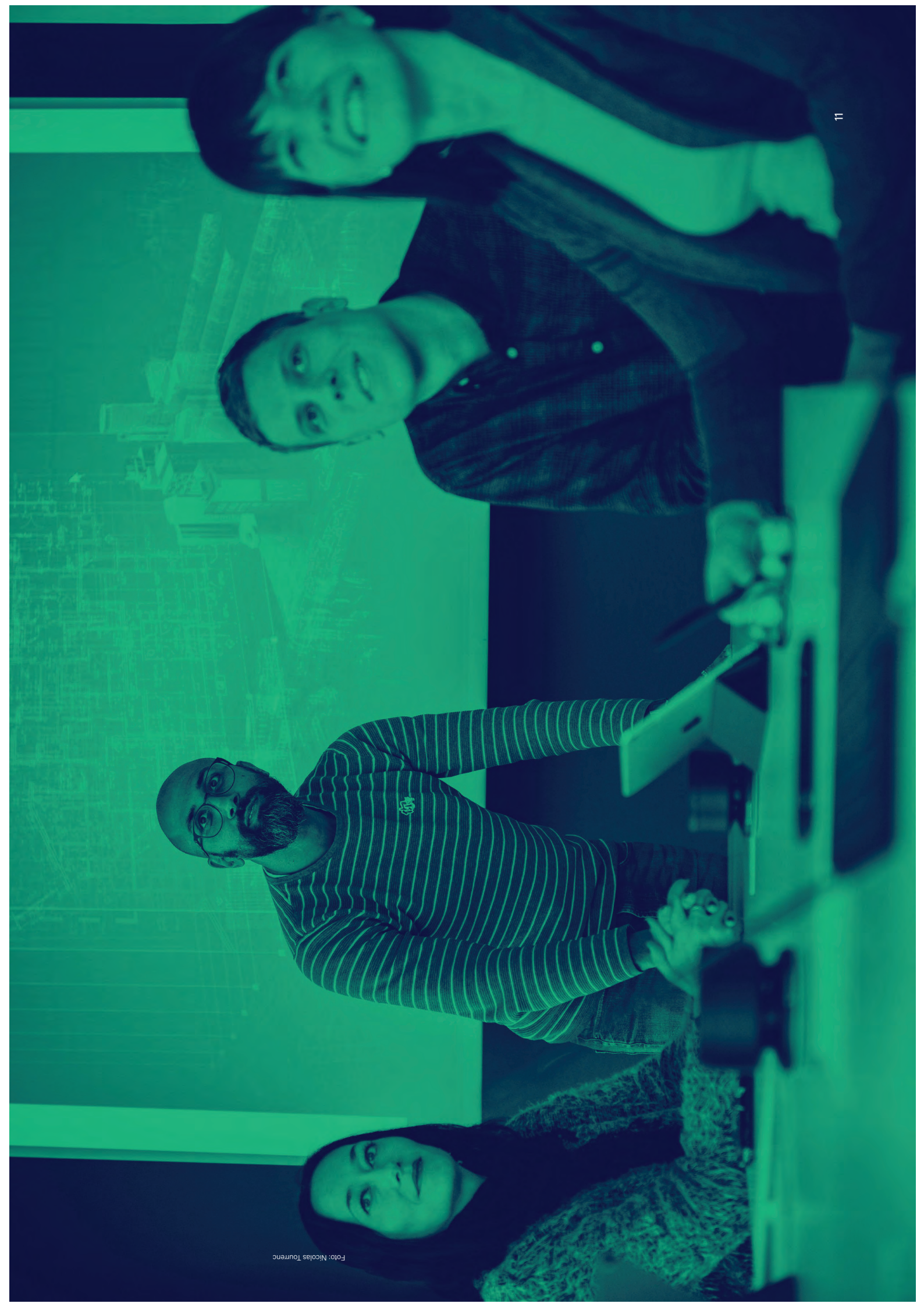
- Regler for standardiseringsarbeid (se www.standard.no)
- Personvernerklæring for Standard Norge og Standard Online på www.standard.no
- ISOs etiske regelverk "ISO Code of Conduct for the Technical Work" (se www.iso.org) og veiledning for behandling av brudd på dem (se isotc.iso.org og søk på "Complaints Handling")
- CENs etiske regelverk "Code of Conduct for delegates, experts and observers participating in the technical work of CEN/CENELEC": Dette bygger på ISO Code of Conduct. (Se boss.cen.eu og søk på "Code of conduct")
- ISO Policy om hva man kan kommunisere fra et arbeid "ISO Policy on communication of committee work" (se www.iso.org og søk på "Policy on communication")
- NS-EN ISO 26000:2020 Veiledning om samfunnsansvar
- «Filosofi - en innføring»: Vegard Martinsen. Kapittel om etikk

(Hyperlenker til filene fra ISO og CEN finnes på nettadressen www.standard.no/etikk)

Kun for interne:

- Standard Norges ledelsessystem
- Standard Norges personalhåndbok
- Standard Norges kommunikasjonsstrategi, inkl. retningslinjer for bruk av sosiale medier og innholdsstrategi nettsider

Verktøy og inngang via web

Nettsteder

Standarder på høring

Prosjektarkiv

Termdatabase

1

Visste du at ...

- Du kan se de 5 første sidene på alle standarder på www.standard.no
 - Søk på en standard og velg «forhåndsvis»
- Høringsforslag kan lastes ned gratis i høringsperioden på <https://standard.no/standardisering/standarder-pa-horing/>
- Alle definisjoner er gratis tilgjengelig?
 - Termbase TERMLEX www.termlex.no
 - ISO sin termbase <https://www.iso.org/obp/ui>
- Alle ISO-standarder til og med kapittel 3 med definisjoner er gratis tilgjengelig

2 Verktøy og inngang via web

2

Nettsiden: www.standard.no

- Finn mer informasjon om
 - **Standarder** - bruk søkefeltet og søk på standard-nummer eller fagområde
 - **Standardisering** (ingen overraskelse det!)
 - Oversikt over **alle norske komiteer**, deres mandat og komitéleder
 - Oversikt over alle **norske standarder som er under utarbeidelse**
 - Nye prosjektforslag i ISO og CEN
 - **Fagområder** og nyheter om pågående prosjekter og utgitte standarder
 - Kurs og andre arrangementer
- Finn **lenke til**
 - Standarder på høring
 - Termbasen
 - Prosjektarkivet ISO Documents

3 Verktøy og inngang via web

3

The screenshot shows the website for Standard Norge. At the top, there is a dark blue navigation bar with the Standard Norge logo on the left and links for 'Standardisering', 'Fagområder', 'Kurs og rådgiving', and 'Standarder' in the center. On the right of the navigation bar, there is a search bar with the text 'Søk etter standarder, produkter, kurs og annet innhold', a 'Søk' button, and links for 'Logg inn' and a shopping cart icon. Below the navigation bar, the main content area displays the product 'STANDARD NS 8404:2013' with the title 'Alminnelige kontraktsbestemmelser for uavhengige kontrolloppdrag'. It indicates the standard is published in 'Sep 2013' and has a 'Publisert' status. There are options for 'Favoritt' and 'Varsling'. A 'Forhåndsvisning' button is visible. Below this, there is a section for 'Enkeltkjøp' and 'Abonner'. Under 'Enkeltkjøp', it says 'Rettelser og tillegg kjøpes separat.' and 'SPRÅK: Norsk'. Under 'TJENESTER', there are two options: 'Les online (ingen utskrift)' for kr 656,00 and 'Trykket og innbundet' for kr 820,00. A 'Legg i handlevogn' button is at the bottom left, and a 'Spør meg!' button is at the bottom right.

4 Verktøy og inngang via web

4

Standarder på høring

Enquiry - høringssystem

5

Standarder på høring - Åpningsbilde

Standarder på høring
Finn standarder som er på høring. Les utkastene og kom med verdifulle tilbakemeldinger.

Kom i gang

CEN-høringer	ISO-høringer	Standard Norge-høringer
<p>prNS-EN 13856:2024 2025-01-30 LPG-utstyr og tilbehør - Møtekrav til innholdet i brukerveiledninger for LPG-systemer</p>	<p>ISO/DIS 18383:2024 2025-01-30 Digital imaging - Specification guideline for digital cameras</p>	<p>prNS 3371:2024 2025-02-02 Helse- og omsorgstjenester - Ulinest operasjonsskillet</p>
<p>prNS-EN 16431:2024 2025-01-30 Jernbane - Infrastruktur - Åpne sviller og underliggere</p>	<p>ISO/DIS 20760-2:2024 2025-01-30 Water reuse in urban areas - Guidelines for centralized water reuse system - Part 2: Management of a centralized water reuse system</p>	<p>prNS 3363:2024 2025-02-02 Helse- og omsorgstjenester - Ulinest pasientbukse i styrket mellevare</p>
<p>prNS-EN 4855-02:2024 2025-01-30 Luft- og rømnings - Øko-effektivitet for celerøvdusker - Del 02: Omstøter</p>	<p>ISO/DIS 21501-1:2024 2025-01-30 Determination of particle size distribution -</p>	<p>prNS 3357:2024 2025-02-02 Helse- og omsorgstjenester - Ulinestbukse</p>

6 Verktøy og inngang via web

6

Hva og hvorfor?

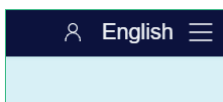
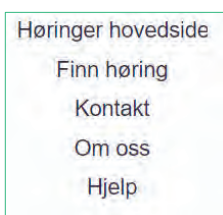
- Alle nasjonale og internasjonale høringer (fase 40)
 - prNS
 - prNS-EN
 - ISO/DIS
 - prNORSOK
- Nasjonalt engasjement for nye og reviderte standarder

7 Verktøy og inngang via web

7

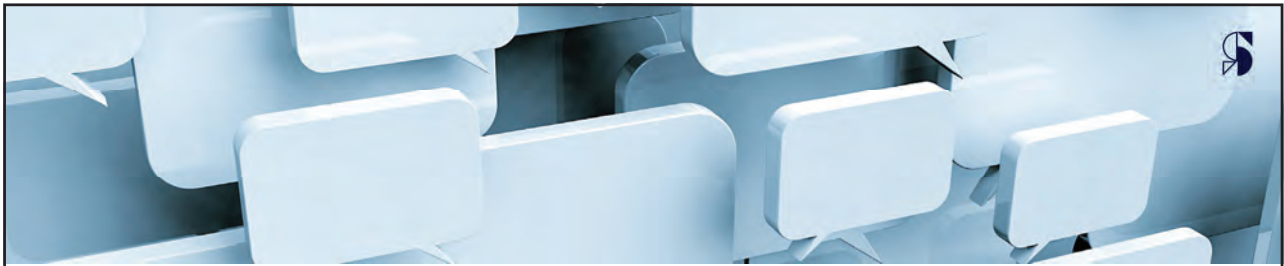
Enquiry – kom i gang med kommentering

- Lag en bruker
- Finn en standard på høring
- Abonner gjerne på grupper av relevante dokumenter ved bruk av ICS-koder
- Lese og kommenter punkt for punkt
- Bruk «hamburger»-menyen om du trenger «hjelp»

8 Verktøy og inngang via web

8

Innkomne kommentarer

- Alle blir lest og vurdert
- Normalt vil vi ikke kontakte deg etter at høringen er lukket, men kan be om utdyping

9 Verktøy og inngang via web

9

ISO commenting template har dette oppsettet:

Template for comments and secretariat observations

Columns with grey colour must have information to accept the comment.

Date:	Document:	Project:
-------	-----------	----------

MB/ NC ¹	Line number (e.g. 17)	Clause/ Subclause (e.g. 3.1)	Paragraph/ Figure/ Table/ Table 1)	Type of comment ²	Comments	Proposed change	Observations of the secretariat

10 Verktøy og inngang via web

10

Authoring

Word fases ut for å skrive standarder

Foto: Shutterstock

11

11

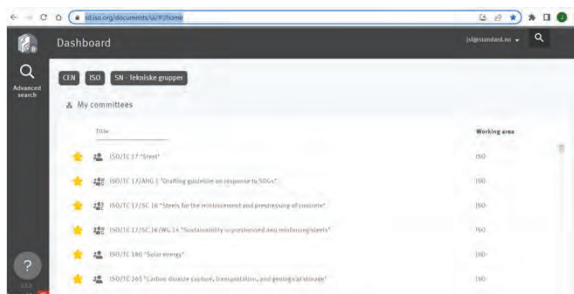
Hvorfor?

- Verktøy for å få tekst maskinlesbart på XML-format
- Fra tradisjonell skriving av standarder i Word til strukturering av innhold gjennom Authoring
- Sikre et høyt kvalitetsnivå på innholdet
- Tilby nye digitale produkter for å tilfredsstille etterspørsel hos sluttbrukere

12

Prosjektarkiv (ISOdocuments)

- Standardiseringens prosjektarkiv **ISOdocuments**
<https://sd.iso.org/documents/ui/#!/home>
- Komitémedlemmer tilgang til
 - Nasjonal komité
 - CEN-komité
 - ISO-komité
- CEN og ISO
 - Tilgang til dokumenter fra en **arbeidsgruppe** (forutsatt WG-medlem)

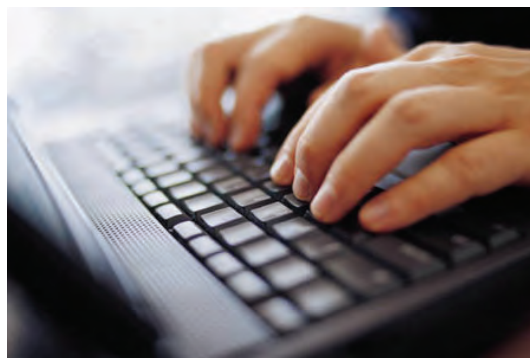
13 Verktøy og inngang via web

13

Standardiseringens prosjektarkiv

- Innlogging
 - Brukernavn = e-postadresse
 - Passord = personlig tilsendt passord
- Fordeler
 - Komplet arkiv – slipper å ha ditt eget
 - Alltid tilgjengelig og alltid oppdatert
 - Slipper tunge e-postsendinger
 - Ett sted for alle komitédokumenter
- Ulemper
 - Ett passord til å huske

14 Verktøy og inngang via web

14

ISO Online Browsing Platform (OBP)

- ISOs termbase <https://www.iso.org/obp/ui>
- Termer og definisjoner i ISO-standarder
- Tre første kap. i alle standarder
 - Til og med definisjoner

15 Verktøy og inngang via web

15

Termbasen TERMLEX

- Gratis tilgjengelig på nett
- Inneholder ca. 340 000 termer
- Termer/definisjoner fra oversatte standarder og nyere Norsk Standard
- De fleste fagområder
- Norske, engelske, franske og tyske termer
- www.termlex.no

16 Verktøy og inngang via web

16

Introduksjon til standardisering

Målet med kurset er å gi en generell innføring i standardisering nasjonalt og internasjonalt, både organiseringen av arbeidet og selve standardiseringsprosessen. Målgruppen er nye deltakere i standardiseringsarbeidet og de som deltar i eller har interesse av å delta i komiteer og arbeidsgrupper nasjonalt og internasjonalt.

Standard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker

Besøksadresse: Lilleakerveien 2A, 0283 Oslo

Telefon 67 83 86 00

info@standard.no
www.standard.no